

SARO

Strategische Adviesraad
Ruimtelijke ordening
Onroerend erfgoed

Jaarverslag 2008
Strategische Adviesraad voor ruimtelijke ordening en
onroerend erfgoed

INHOUD

I.	VOORWOORD.....	1
II.	OPDRACHT.....	2
III.	SAMENSTELLING.....	2
IV.	ADVIEZEN.....	4

I. VOORWOORD

Het decreet van 18 juli 2003 tot regeling van de strategische adviesraden voorziet de oprichting van een strategische adviesraad voor elk beleidsdomein. Een strategische adviesraad brengt advies uit over strategische beleidsvraagstukken en de hoofdlijnen van het beleid. Hij draagt op die wijze bij tot het vormen van de beleidsvisie en een interpretatie van de maatschappelijke ontwikkelingen.

De oprichting van de strategische adviesraad ruimtelijke ordening en onroerend erfgoed is vastgelegd in het decreet van 10 maart 2006 houdende de oprichting van de strategische adviesraad Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed. (B.S. 07.06.2006).

Het besluit van de Vlaamse Regering van 26 januari 2007 regelt de algemene samenstelling van de SARO. Met het besluit van de Vlaamse Regering van 21 december 2007 werden de voorzitter en de leden van de SARO vastgelegd.

Het jaar 2008 betekende aldus voor de SARO een opstartjaar. Niettemin werden in 2008 al diverse adviezen geformuleerd De Raad kwam negen maal samen (19 februari, 17 maart, 28 april, 14 mei, 18 juni, 16 juli, 30 oktober, 14 november, 22 december). Daarnaast kreeg de interne werking meer en meer vorm. Een huishoudelijk reglement werd uitgewerkt en de procedure voor de aanwerving van een secretaris werd opgestart. Dit jaarverslag geeft verdere duiding over de werking van de SARO in 2008.

II. OPDRACHT

De SARO is een strategische adviesraad. De opdracht van de SARO, zoals vastgelegd in het decreet van 10 maart 2006, is zeer ruim. De SARO brengt advies uit over strategische beleidsvraagstukken en de hoofdlijnen van het beleid inzake ruimtelijke ordening en onroerend erfgoed. Dit gebeurt in hoofdzaak in antwoord op een vraag van de Vlaamse regering. De SARO heeft bovendien een klankbordfunctie. Hij draagt bij tot het vormen van een beleidsvisie en het interpreteren van maatschappelijke ontwikkelingen op het vlak van ruimtelijke ordening en onroerend erfgoed.

Het SARO-decreet (artikel 3) stelt dat de SARO de opdracht heeft tot het uitbrengen van advies (uit eigen beweging of op verzoek) over¹:

- . de hoofdlijnen van het beleid inzake ruimtelijke ordening en onroerend erfgoed,
- . voorontwerpen van decreet met betrekking tot ruimtelijke ordening en onroerend erfgoed (verplichte adviesvraag),
- . voorstellen van decreet,
- . ontwerpen van besluit van de Vlaamse Regering met betrekking tot ruimtelijke ordening en onroerend erfgoed, (die de Vlaamse Regering beschouwt als basisuitvoeringsbesluiten inzake RO en OE en die daarom van strategisch belang zijn) met uitzondering van de ontwerpen van besluit inzake de individuele beschermingsdossiers met betrekking tot onroerend erfgoed (verplichte adviesvraag),
- . ontwerpen van samenwerkingsakkoord van strategisch belang met betrekking tot de ruimtelijke ordening en de zorg voor het onroerend erfgoed die de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest wil sluiten met de staat, met andere gemeenschappen of gewesten of in internationaal verband (verplichte adviesvraag),
- . beleidsvoornemens, beleidsplannen en in voorbereiding zijnde regelgeving op het niveau van de Europese Unie, alsook over in voorbereiding zijnde internationale verdragen (deze taak staat in kaderdecreet maar niet in decreet SARO),
- . bijdragen tot het vormen van een beleidsvisie over de ruimtelijke ordening en de zorg voor het onroerend erfgoed,
- . de maatschappelijke ontwikkelingen op het vlak van de ruimtelijke ordening en de zorg voor het onroerend erfgoed volgen en interpreteren,
- . reflecties leveren over de bij het Vlaams Parlement ingediende beleidsnota's inzake ruimtelijke ordening en onroerend erfgoed;

III. SAMENSTELLING

Het SARO-decreet (artikel 4) legt vast dat de SARO wordt samengesteld uit vertegenwoordigers van het maatschappelijk middenveld (die actief zijn in het beleidsveld ruimtelijke ordening of het beleidsveld onroerend erfgoed), uit onafhankelijke deskundigen en uit vertegenwoordigers van provincies, steden en gemeenten.

Het besluit van de Vlaamse Regering van 26 januari 2007 regelt verder de samenstelling van de SARO. De strategische adviesraad voor ruimtelijke ordening en onroerend erfgoed telt twintig

---

¹ Decreet van 10 maart 2006 houdende de oprichting van de strategische adviesraad Ruimtelijke Ordening – Onroerend Erfgoed. (B.S. 07.06.2006).

leden: vijf onafhankelijke deskundigen, twaalf vertegenwoordigers van het middenveld en drie vertegenwoordigers van de provincies, steden en gemeenten. De Vlaamse regering benoemt de leden voor vier jaar en duidt een voorzitter onder de leden aan.

Het besluit van de Vlaamse Regering van 21 december 2007 wijst de voorzitter, de leden en de plaatsvervangers van de SARO aan:

Onafhankelijke deskundigen:

1. Filiep Loosveldt voorzitter	plaatsvervanger: Marc De Roeck
2. Pieter-Jan Defoort	plaatsvervanger: Piet Gellynck
3. Herman Baeyens	plaatsvervanger: Kurt Dupon
4. Peter Cabus	plaatsvervanger: Stijn Heremans
5. Griet Cnudde	plaatsvervanger: Rita Agneessens

Vertegenwoordigers werkgevers en middenstandsorganisaties voorgedragen door de SERV

6. Mia Vancompennolle (UNIZO)	plaatsvervanger: Rik Menten (Voka)
7. Katleen Mariën (Voka)	plaatsvervanger: Piet Vanden Abeel (UNIZO)

Vertegenwoordigers van de werknemersorganisaties voorgedragen door de SERV

8. Angeline van den Rijse (ABVV)	plaatsvervanger: Geert Campaert (ABVV)
Maureen Verhue <i>vanaf 1 mei 2008</i>	plaatsvervanger: Peter Bostyn <i>vanaf 1 mei 2008</i>
9. Jeroen Roskams (ACV)	plaatsvervanger: Michel Debruyne ACW)

Vertegenwoordigers voorgedragen door de milieuverenigingen zetelend in de Minaraad

10. Erik Grietens (BBL)	plaatsvervanger: Iris Lauwaert Natuurpunt)

Vertegenwoordigers voorgedragen door de openruimte organisaties zetelend in de Minaraad

11. Philippe Casier (Landelijk Vlaanderen)	plaatsvervanger: Oda Walpot

Vertegenwoordigers voorgedragen door de landbouworganisaties zetelend in de strategische adviesraad voor landbouw en visserij

12. Saartje Degelin (Boerenbond)	plaatsvervanger: Lieven Van Den Berghe (ABS)

Vertegenwoordigers van het middenveld voorgedragen door de Vlaamse Woonraad

13. Gaëtan Hannecart	plaatsvervanger: Myriam Indenkleef

Vertegenwoordigers van het middenveld voorgedragen door de strategische adviesraad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media

14. Winand Vandelaer	plaatsvervanger: Marjolein Van Poppel

Vertegenwoordigers van de Federatie van de Toeristische Industrie voorgedragen door de strategische adviesraad Internationaal Vlaanderen

15. Peggy Verzele	plaatsvervanger: Jan Jassogne

Vertegenwoordigers voorgedragen door de VCM-contactforum voor erfgoedverenigingen

16. Karel Dendooven (VCM)	plaatsvervanger: Birgit Van Laar (Monumentenwacht)

Vertegenwoordigers voorgedragen door Vlaamse Vereniging voor Ruimte en Planning

17. Karel Vanackere	plaatsvervanger: Raissa Bratkowski

Vertegenwoordigers van provincies, steden en gemeenten

18. Xavier Buijs (VVSG)

plaatsvervanger: Lieve Craps

19. Veronique Charlier

plaatsvervanger: Johan Praet

20. Wim Lux

plaatsvervanger: An Verhelst

IV. ADVIEZEN

4.1 Advies over het voorontwerp decreet tot aanpassing en aanvulling van het ruimtelijke plannings-, vergunningen- en handhavingsbeleid en het voorontwerp decreet grond- en pandenbeleid

De Vlaamse Regering keurde op 11 april 2008 twee voorontwerpen van decreet principieel goed respectievelijk het voorontwerp van decreet tot aanpassing en aanvulling van het ruimtelijke plannings-, vergunningen- en handhavingsbeleid en het voorontwerp van decreet betreffende het grond- en pandenbeleid. De SARO werd door minister Dirk Van Mechelen verzocht om, in overeenstemming met artikel 16, §2, van het decreet van 18 juli 2003 tot regeling van strategische adviesraden, advies uit te brengen binnen de 30 dagen.

De SARO bracht op 14 mei 2008 advies uit over beide voorontwerpen van decreet. De SARO benadrukte dat de totaliteit van de voorgestelde hervormingen een voorafgaand structureel overleg noodzaakte, op basis van een witboek en een maatschappelijke impactanalyse. Dit werd trouwens in het Vlaams regeerakkoord aangekondigd. De decretaal voorziene advisering in de schoot van de diverse strategische adviesraden werd door de SARO als onvoldoende ervaren.

Bovendien is de SARO van oordeel dat er onvoldoende garanties zijn voor een kwaliteitsvol en werkbaar geheel. Het is volgens de SARO bovendien noodzakelijk eerst een concrete visie te ontwikkelen op basis van objectieve data en pas in voorkomend geval gepaste instrumenten in te voeren.

De SARO is daarom geen voorstander van een globale hervorming, zoals die thans is geconcentreerd. Het lijkt veeleer aangewezen om specifieke probleempunten gericht op te lossen via meer bescheiden decretale initiatieven. Indien de Vlaamse Regering toch de intentie zou hebben om de globale hervorming zonder meer door te voeren, wees de SARO in zijn advies op een aantal bijzondere aandachtspunten. Deze aandachtspunten zijn de verwoording van de prioriteiten die de leden hebben kenbaar gemaakt. Omwille van het korte tijdsbestek en het ontbreken van de noodzakelijke ondersteuning van een secretariaat zijn niet al deze prioriteiten het voorwerp geweest zijn van een debat in de SARO.

4.2 Advies over de afstemming van de milieuvergunningen en de stedenbouwkundige vergunningen: het uniek loket

De Vlaamse Regering keurde op 23 mei 2008 het voorontwerp van decreet houdende wijziging van het decreet van 28 juni 1985 en van het decreet van 22 december 2006 principieel goedgekeurd. De Strategische Adviesraad Ruimtelijke Ordening - Onroerend Erfgoed (SARO) werd op 28 mei 2008 door minister Hilde Crevits verzocht om advies uit te brengen, dit in

overeenstemming met artikel 3, §2, van het decreet van 10 maart 2006 houdende de oprichting van de strategische adviesraad Ruimtelijke Ordening – Onroerend Erfgoed.

De SARO bracht hierover op 18 juni 2008 advies uit. De SARO staat positief ten aanzien van het voorontwerp van decreet dat de realisatie van het uniek gemeentelijk loket m.b.t. de milieuvergunning en de stedenbouwkundige vergunning beoogt. Het voorontwerp bevestigt het vertrouwen in de lokale besturen, het stuurt aan op een transparante, toegankelijke en verstaanbare overheidsadministratie. Het streeft naar betrouwbare, doeltreffende en samenhangende dienstverlening en administratieve vereenvoudiging, weliswaar voor een welbepaalde categorie waarvan de stedenbouwkundige impact beperkt mag beschouwd worden.

Het voorontwerp van decreet stelt de automatische samenvoeging niet verplicht, maar gaat er zonder meer van uit dat samenvoegen in principe een evidente keuze is gezien de procedurele voordelen die eraan gekoppeld zijn.

De SARO benadrukte in zijn advies de wens om de gelijktijdige indiening verplicht te zien (zoals in het Brussels Gewest) in de gevallen waar het gebouw evident gekoppeld zal zijn aan een gekende activiteit die een milieuvergunning vergt.

De Raad merkte in zijn advies ook op dat een verdere uitzuivering van de procedures enerzijds vervat in het decreet RO en anderzijds in het decreet milieuvergunningen aangewezen is. Zo is het bijvoorbeeld niet duidelijk of het college van burgemeester en schepenen, de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar dan wel de milieuambtenaar ingeval van de samengevoegde adviezen inwint.

4.3 Advies betreffende het voorontwerp van decreet houdende vaststelling van een kader voor gebruikerscompensatie

De Vlaamse Regering keurde op 27 juni 2008 het voorontwerp van decreet houdende vaststelling van een kader voor de gebruikerscompensatie principieel goed. Op 10 juli 2008 ontving de SARO een adviesvraag van minister Dirk Van Mechelen. De vooropgestelde adviestermijn bedroeg 30 dagen.

Op 16 juli 2008 bracht de SARO advies uit over het voorontwerp van decreet betreffende de gebruikerscompensatie. De SARO stond gematigd positief ten aanzien van het voorontwerpdecreet. Via dit initiatief lijkt alvast het verdere verloop van het afbakeningsproces in het buitengebied voortaan mogelijks vlotter te kunnen verlopen. Dit echter op voorwaarde dat er voldoende middelen voorzien worden op de begroting teneinde de werkelijke economische waarde te compenseren.

De SARO benadrukte dat een volledige afstemming van de verschillende sectorale vergoedingen en instrumenten wenselijk is mede in het licht van het grondwettelijk gewaarborgd gelijkheids- en non-discriminatiebeginsel. De SARO betreurde dat de kapitaal- en gebruikersschade en de compensatie ervan, niet geïntegreerd werden aangepakt.

De SARO betreurde bovendien dat het voorliggend voorontwerpdecreet niet voorziet in een uitzonderingsmaatregel op de gebruikerscompensatie, bijvoorbeeld wanneer een oplossing in natura kan geboden worden aan de getroffen landbouwer. Dit naar analogie met de

planschaderegeling voorzien in het huidige DRO.

De SARO stelt ook vast dat de VLM duidelijk in een 'rechter en partij' positie wordt geplaatst aangezien zij enerzijds de gebruikersschade mee bepaalt en instaat voor de uitbetaling ervan, maar daarnaast ook de beroepsinstantie is ten aanzien van de ontwerpbeslissing inzake de aangevraagde gebruikerscompensatie. Hierdoor dreigt de neutraliteit in het gedrang te komen.

4.4 Advies over het EU-voorzitterschap

Naar aanleiding van het Belgische EU-voorzitterschap in 2010 is de SARO gevraagd om een aantal thema's naar voor te brengen die mogelijk als te bespreken onderwerpen kunnen fungeren. De adviesvraag stelt dat de thema's op de agenda kunnen worden geplaatst van de diverse ministerraden die in het kader van het EU-voorzitterschap worden gepland.

In zijn advies van 14 november 2008 schetste de SARO het kader voor de ruimtelijke ordening in Vlaanderen en Europa. De SARO formuleerde in zijn advies een zestal thema's direct relevant voor de herziening van het RSV en een negental andere ruimtelijk relevante thema's.

4.5 Advies over het ontwerpamendement bij het ontwerpdecreet grond- en pandenbeleid

Op 5 december 2008 keurde de Vlaamse Regering het decreet betreffende het grond- en pandenbeleid definitief goed. Ze verleende ook haar principiële goedkeuring aan een ontwerpamendement dat voorziet in een overgangsregeling. Voor bepaalde verkaveling- of stedenbouwkundige vergunningen toegekend vóór de inwerkingtreding van het decreet geldt een vrijstelling van sociale lasten. Over het amendement werd een spoedadvies aan de SARO gevraagd.

De SARO bracht op 22 december 2008 hierover advies uit. De SARO betreurde in eerste instantie dat hij slechts om advies werd gevraagd om een amendement van de Vlaamse Regering en niet over het ontwerpdecreet.

De SARO formuleerde een algemene kritiek bij de voorgestelde overgangsmaatregel. De SARO stelde zich onder meer de vraag in hoeverre de maatregel voldoende effectief en efficiënt is om de beoogde doelstellingen inzake betaalbaar wonen te bereiken.

Bijlage 1: taakstelling SARO

Het SARO-decreet (artikel 4) omschrijft de ruime opdracht van de SARO (cf. pag.2 van dit jaarverslag).

Daarnaast legt de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening volgende adviesvraagplichten voor de SARO vast:

- . Artikel 2.1.3 §2: *“De Vlaamse regering stelt het ontwerp van het ruimtelijk structuurplan voorlopig vast na advies van de Vlaamse commissie voor ruimtelijke ordening en na het daaropvolgende advies van de strategische adviesraad.”*
- . Artikel 2.1.3 §6: *“De Vlaamse commissie voor ruimtelijke ordening bundelt en coördineert alle adviezen, bezwaren en opmerkingen voor de strategische adviesraad, die binnen zestig dagen na het einde van het openbaar onderzoek een gemotiveerd advies uitbrengt bij het Vlaams Parlement en de Vlaamse regering.”*
- . Artikel 2.1.5 §3: *“De regels voor de opmaak van het ruimtelijk structuurplan Vlaanderen zijn eveneens van toepassing op de herziening ervan”*
- . Artikel 3.1.3 §6: (geïntegreerde plannings- en uitvoeringsprocedure): *“De Vlaamse regering onderwerpt het voorontwerp van structuurplanaanpassing daarenboven aan het advies van de Vlaamse commissie voor ruimtelijke ordening en aan het daaropvolgende advies van de strategische adviesraad.”*
- . Artikel 6.1.4 §2: *“De Vlaamse Regering stelt het handhavingsplan vast op grond van: 1° een ontwerpplan, opgemaakt door de gewestelijke administratie, belast met het toezicht en de handhaving inzake ruimtelijke ordening, na overleg met relevante handhavingsinstanties; 2° de adviezen van de Hoge Raad voor het Handhavingsbeleid, de strategische adviesraad en de Vlaamse Vereniging van Steden en Gemeenten over het ontwerpplan.”*

Het decreet Grond- en Pandenbeleid legt volgende adviesvraagplicht voor de SARO vast:

- . Artikel 2.2.2: *“§ 1. Het grond- en pandenbeleidsplan wordt vastgesteld na advies van 1° de strategische adviesraad ruimtelijke ordening en onroerend erfgoed, 2° de Vlaamse Woonraad, 3° de SERV en 4° de Minaraad”.*

Het decreet van 20 maart 2009 betreffende het Mobiliteitsbeleid formuleert de adviesvraagplicht aan de SARO over het Mobiliteitsplan:

- . Artikel 13, § 2, *“De Vlaamse Regering legt het ontwerp van Mobiliteitsplan Vlaanderen bij de aanvang van het openbaar onderzoek voor aan de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen en aan de SARO, die binnen de termijn, vermeld in § 1, eerste lid, hun advies bezorgen aan de MORA.”.*

Het decreet Oppervlakedelfstoffen legt volgende bepaling inzake de SARO vast:

- . Artikel 3, §4bis van het besluit van 26 maart 2004 betreffende de uitvoering van het decreet oppervlakedelfstoffen *“§ 4bis. Na verwerking van het advies van de ambtelijke stuurgroep wordt het voorontwerp toegankelijk gemaakt via het internet en wordt het door de afdeling, bevoegd voor natuurlijke rijkdommen gedurende zestig kalenderdagen ter inzage gelegd... Tevens wordt het voorontwerp op dat moment ter informatie overgemaakt aan de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen en aan de Strategische Adviesraad Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed.”*